

Bruselj, 4. december 2023
(OR. en)

16007/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0440(NLE)

POLCOM 291
WTO 190
AGRI 786
PECHE 565

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	4. december 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 756 final
Zadeva:	Predlog - SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na 13. ministrski konferenci Svetovne trgovinske organizacije

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 756 final.

Priloga: COM(2023) 756 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 4.12.2023
COM(2023) 756 final

2023/0440 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na 13. ministrski konferenci Svetovne
trgovinske organizacije**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep Sveta o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa na 13. ministrski konferenci Svetovne trgovinske organizacije v zvezi s predvidenim sprejetjem več sklepov.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije

Sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o STO) je namenjen doseganju ciljev, navedenih v preambuli Sporazuma o STO. Sporazum o STO je začel veljati 1. januarja 1995.

Evropska unija (EU) je pogodbenica Sporazuma o STO¹. Vseh 27 držav članic EU je tudi pogodbenic Sporazuma o STO. STO lahko sprejema sklepe v skladu s postopki, določenimi v Sporazumu o STO.

2.2. Ministrska konferenca Svetovne trgovinske organizacije

Ministrska konferenca je najvišji organ odločanja v STO in se sestane vsaj enkrat na dve leti. Sklepi se s pravnega vidika in v praksi sprejemajo soglasno.

Naslednje srečanje ministrske konference bo od 26. do 29. februarja 2024 v Abu Dabiju v Združenih arabskih emiratih.

2.3. Predvideni akti ministrske konference STO

29. februarja 2024 se lahko na 13. ministrski konferenci STO sprejmejo sklepi, ki se nanašajo na:

1. reformo reševanja sporov;
2. subvencije za ribištvo;
3. prehransko varnost;
4. izboljšanje preglednosti v kmetijstvu;
5. javno skladiščenje zaradi prehranske varnosti;
6. domačo podporo v kmetijstvu;
7. omejitve izvoza v kmetijstvu;
8. izvozno konkurenco v kmetijstvu;
9. dostop do trga v kmetijstvu;
10. posebni zaščitni mehanizem v kmetijstvu;
11. bombaž;
12. opustitev obveznosti iz sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine;
13. posebno in diferencirano obravnavo;

¹ Sklep Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov, doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (UL L 336, 23.12.1994, str. 1).

14. predlog izstopa iz kategorije najmanj razvitih držav – „podporni ukrepi“ v več opredeljenih sporazumih in sklepih STO („Priloga 2“).

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Cilj tega predloga je omogočiti EU, da se pridruži morebitnemu soglasju v STO o sprejetju predvidenih aktov na ministrski konferenci.

Čeprav še ni jasno, ali in v kolikšni meri bodo članice STO lahko dosegle soglasje v zvezi s predvidenimi akti, mora Svet v skladu s členom 218(9) PDEU vnaprej določiti stališče EU na 13. ministrski konferenci².

Opozoriti je treba, da stališče EU, da podpre podaljšanje moratorija na carine za elektronske prenose in podaljšanje moratorija na pritožbe vrst iz pododstavkov 1(b) in 1(c) člena XXIII Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 (pritožbe, ki ne zadevajo kršitev), ne bo vključeno v ta predlog, saj Sklep Sveta (EU) 2015/2236 z dne 27. novembra 2015 določa, da se to lahko stori za nedoločen čas.

Ta predlog zajema naslednja vprašanja, v zvezi s katerimi se lahko sprejmejo sklepi:

- **Reforma reševanja sporov:** Članice STO so se junija 2022 na 12. ministrski konferenci v Ženevi zavezale, da bodo opravile razprave, da bi se v celoti vzpostavil dobro delujoč sistem za reševanje sporov, ki bo do leta 2024 dostopen vsem članicam. Te razprave potekajo in Unija si prizadeva za smiselno reformo sistema za reševanje sporov, da bi obravnavala interese članic, hkrati pa ohranila njegove temeljne značilnosti, ki podpirajo multilateralni trgovinski sistem, ki temelji na pravilih. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- **Subvencije za ribištvo:** STO si prizadeva za sklenitev večstranskega sporazuma o dodatnih določbah, s katerim bi dosegli celovit sporazum o subvencijah za ribištvo v skladu s ciljem ZN glede trajnostnega razvoja 14.6, o katerem so se voditelji držav dogovorili leta 2015. Z ministrskim sklepom STO z dne 17. junija 2022 (WT/MIN(22)/33) je bil sprejet Sporazum o subvencijah za ribištvo, hkrati pa je ta sklep pozval k sklenitvi celovitega sporazuma o subvencijah za ribištvo. Pogajanja o dodatnih določbah že potekajo, EU pa bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- **Prehranska varnost:** Ukrepi STO so potrebni v odziv na trenutne izzive na področju prehranske varnosti, ki jih še poslabšujejo posledice neizzvane in neupravičene agresije Rusije v Ukrajini, v kontekstu svetovnih okoljskih izzivov. Prehranska varnost naj bi bila pomemben element izidov, doseženih na 13. ministrski konferenci. Poleg tega so ministri na 12. ministrski konferenci potrdili izjavo o nujnem odzivu na neustrezno prehransko varnost (WT/MIN(22)/28, WT/L/1139), ki vsebuje navodilo za odbor za kmetijstvo, naj pripravi namenski delovni program za preučitev načinov za izboljšanje učinkovitosti in delovanja sklepa o ukrepih glede morebitnih negativnih učinkov programa reform za najmanj razvite države in države v razvoju, ki so neto uvoznice hrane (marakeški sklep). Hkrati je bilo članicam naročeno, naj upoštevajo potrebe najmanj razvitih držav in držav v razvoju, ki so neto uvoznice hrane, da se poveča njihova odpornost pri odzivanju na akutno prehransko nestabilnost, vključno s preučitvijo najboljše možne uporabe

² Če se soglasje v nasprotju s sedanjimi pričakovanji formalno doseže v mednarodnem sporazumu o spremembi Sporazuma o STO ali v večstranskem mednarodnem sporazumu med nekaterimi članicami STO, Komisija po sprejetju besedil in po tem, ko so dana na razpolago za sprejem na 13. ministrski konferenci ali s strani zadevnih članic STO v okviru 13. ministrske konference, predloži potrebne predloge v skladu s členom 218(6) PDEU.

prilagodljivosti za okrepitev njihove kmetijske proizvodnje in izboljšanje domače prehranske varnosti v primeru izrednih razmer. Članice so skupaj določile rok konec novembra 2023, do katerega naj bi se zaključil delovni program in pripravila nekatera skupna priporočila. EU bi morala podpreti dogovorjeni izid.

- **Izboljšanje preglednosti v kmetijstvu:** EU meni, da bi lahko bil njen prispevek (RD/AG/110) o boljših orodjih za izmenjavo informacij o politikah na področju kmetijstva podlaga za sklep na 13. ministrski konferenci. Ta prispevek vključuje konkretne zamisli za izboljšanje preglednosti na področju omejitev izvoza in izvozne konkurence. Izboljšanje preglednosti bi lahko bilo element celovite rešitve težav, s katerimi se danes soočajo trgi hrane in kmetijski trgi, hkrati pa del rešitve za sedanje izzive na področju prehranske varnosti. EU bi morala podpreti dogovorjeni izid na tem področju.
- **Javno skladiščenje zaradi prehranske varnosti:** Cilj pogajanj je doseči dogovor o trajni rešitvi, ki izpolnjuje cilj iz ministrskega sklepa z Balijskega dne 7. decembra 2013 o javnem skladiščanju zaradi prehranske varnosti (WT/MIN(13)/38-WT/L/913), kot ga razlaga naknadni sklep Generalnega sveta z dne 27. novembra 2014 (WT/L/939). Ta cilj je bil ponovno izpostavljen v ministrskem sklepu iz Nairobija z dne 19. decembra 2015 (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). EU bi morala podpreti dogovorjeni izid na tem področju.
- **Domača podpora v kmetijstvu:** Pogajanja o domači podpori, ki izkrivlja trgovino, so vključena v člen 20 Sporazuma STO o kmetijstvu in so del mandata razvojne agende iz Dohe, kot je navedeno v ministrski izjavi iz Dohe z dne 14. novembra 2001 (WT/MIN(01)/DEC/1). EU bi morala podpreti dogovorjeni izid na tem področju.
- **Omejitve izvoza v kmetijstvu:** Pogajanja o omejitvah izvoza v kmetijstvu so pokazala, da velik del članic STO podpira večjo preglednost in predvidljivost prepovedi in omejitev izvoza ter izboljšanje ustreznih pravil. Glede na pomen tega vprašanja bi morala EU še naprej podpirati predloge ministrskega sklepa o tej zadevi, ki bi lahko bili pomemben element izidov, doseženih na področju prehranske varnosti na 13. ministrski konferenci. EU bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- **Izvozna konkurenca v kmetijstvu:** Prizadevati si je treba za izboljšanje preglednosti in pravil na področju izvozne konkurence. Obstaja nekaj možnosti za napredek pri izboljšanju preglednosti na 13. ministrski konferenci. EU je dejansko vključila več zamisli glede tega v naš prispevek (RD/AG/110) o boljših orodjih za izmenjavo informacij o politikah na področju kmetijstva. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- **Dostop do trga v kmetijstvu:** Razprave o pogajanjih o celovitem dostopu do trga v kmetijstvu so potrdile, da za kakršno koli oživitve resnejših pogajanj o znižanju carin v STO obstaja le omejen interes in da zanjo ni realnih možnosti v bližnji prihodnosti. Vendar je dostop do trga še vedno del ravnotežja v odnosu do drugih področij, zlasti do domače podpore. EU bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- **Posebni zaščitni mehanizem v kmetijstvu:** Razprave o posebnem zaščitnem mehanizmu v kmetijstvu so se nadaljevale v skladu s predloženimi predlogi in ministrskim sklepom iz Nairobija (WT/MIN(15)/43-WT/L/978). V interesu EU je, da zagotovi, da se o posebnem zaščitnem mehanizmu ne pogaja kot o samostojnem elementu, temveč v okviru širših pogajanj o dostopu do trga. EU bi morala podpreti dogovorjeni izid.

- **Bombaž:** Razprave o bombažu so se nadaljevale v okviru, določenem v odstavkih 5, 6 in 7 ministrskega sklepa z Balija o bombažu (WT/MIN(13)/41-WT/L/916) in odstavku 14 ministrskega sklepa iz Nairobija o bombažu (WT/MIN(15)/46-WT/L/981). EU bi morala podpreti dogovorjeni izid na tem področju.
- **Opustitev obveznosti iz sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine:** Pogajanja so del tekočih razprav v STO o tem, kako lahko trgovinski sistem izboljša svetovni dostop do cepiv in terapevtikov proti COVID-19 ter diagnostike v zvezi s tem. Na 12. ministrski konferenci je bil sprejet ministrski sklep o možnosti, da upravičene članice STO svoje proizvajalce pooblastijo za proizvodnjo cepiv proti COVID-19 brez soglasja lastnikov patentov. Obseg izdelkov iz sklepa o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine zajema cepiva proti COVID-19 ter sestavine in postopke, potrebne za njihovo proizvodnjo. V času sprejetja sklepa o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine med članicami STO ni bilo soglasja, da bi se v sklep zajeli tudi diagnostika v zvezi s COVID-19 in terapevtiki proti COVID-19. V sklepu o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine je kot kompromisna rešitev določeno, da se bodo članice najpozneje v šestih mesecih od datuma sklepa o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine odločile o njegovi razširitvi na proizvodnjo in dobavo diagnostike v zvezi s COVID-19 in terapevtikov proti COVID-19. Kljub razpravam, ki so potekale med julijem in decembrom 2022, med članicami STO ni bilo doseženo soglasje. V Generalnem svetu STO je bil decembra 2022 dosežen dogovor, da se bo razprava nadaljevala, vendar brez odločitve o roku za zaključek pogajanj. Pričakuje se, da bo odločitev o razširitvi področja uporabe sklepa o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine na diagnostiko v zvezi s COVID-19 in terapevtike proti COVID-19 sprejeta na 13. ministrski konferenci.

Glede na pomen tega vprašanja bi se morala EU pridružiti morebitnemu soglasju v STO o sprejetju predvidenega akta na 13. ministrski konferenci. Hkrati bi bilo treba v izidu razprav med članicami STO najti pravo ravnovesje med obravnavanjem izrednih razmer v javnem zdravju, ki jih je povzročila pandemija COVID-19, in ohranjanjem spodbud za inovacije na področju zdravja.

- **Posebna in diferencirana obravnava:** Pogajanja o določbah o posebni in diferencirani obravnavi, tudi v kontekstu razprav o nekaterih predlogih skupine G-90 (afriška, karibska in pacifiška skupina držav) o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih in tehničnih ovirah v trgovini ter predlogih afriške skupine v zvezi s političnim prostorom na področjih, kot so subvencije, naložbeni ukrepi v zvezi s trgovino in prenos tehnologije v okviru trgovinskih vidikov pravic intelektualne lastnine, lahko privedejo do izida na ministrski ravni na 13. ministrski konferenci, na primer s pojasnitvijo obstoječih določb ali odobritvijo dodatne posebne in diferencirane obravnave za najmanj razvite države in nekatere države v razvoju. Glede na različna stališča v pogajanjih EU meni, da je možen izid, da te teme postanejo del delovnega programa za obdobje po 13. ministrski konferenci ali drugih izidov, ki ne bi pomenili spremembe sporazumov STO.
- **Predlog izstopa iz kategorije najmanj razvitih držav – „podporni ukrepi“ v več opredeljenih sporazumih in sklepih STO („Priloga 2“):** Trenutno potekajo pogajanja o predlogih skupine najmanj razvitih držav, navedenih v Prilogi 2, o naslednjih podpornih ukrepih za lažji prehod članic STO, ki izstopijo iz kategorije najmanj razvitih držav: i) za ustrezno časovno obdobje podaljšati določbe o posebni in diferencirani obravnavi v več opredeljenih sporazumih in sklepih STO; ii) te določene sporazume in sklepe izvzeti iz ukrepov v okviru mehanizma STO za

reševanje sporov za ustrezno časovno obdobje ter iii) za ustrezno časovno obdobje zagotoviti stalen dostop do vseh programov in instrumentov za tehnično pomoč in gradnjo zmogljivosti, specifičnih za najmanj razvite države, ki so na voljo v okviru sistema STO. Če bi bil potreben izid na ministrski ravni, bi morala EU podpreti dogovorjeni izid. S takim izidom bi se nekatere določbe, ki se uporabljajo za najmanj razvite države, lahko razširile na države, ki so nedavno izstopile iz te kategorije, za strogo omejeno časovno obdobje.

Ker pogajanja o vseh navedenih elementih trenutno še potekajo, Komisija pričakuje, da bo Svet sprejel sklep o določitvi stališča EU v zvezi z izidom pogajanj, ko bo položaj v zvezi z relevantnimi besedili postal jasen, kar se bo zgodilo že v času ministrske konference.

Pobuda je v celoti usklajena z obstoječimi določbami politike. Podobni sklepi so bili pripravljeni tudi za prejšnje ministrske konference STO, vključno z zadnjo, tj. 12. ministrsko konferenco STO leta 2022.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“³.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Ministrska konferenca STO je organ, ki je ustanovljen s sporazumom, in sicer Sporazumom o STO, in ki je v skladu s členom IV:1 Sporazuma o STO pristojen za sprejemanje odločitev o vseh zadevah, za katere velja kateri koli mnogostranski trgovinski sporazum, vključno z odločitvami s pravnim učinkom.

Navedeni predvideni akti se štejejo za akte s pravnim učinkom, saj lahko vplivajo na pravice in obveznosti Unije na podlagi mednarodnega prava.

Predvideni akti ne dopolnjujejo ali spreminjajo institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

³ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenih aktov se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na 13. ministrski konferenci Svetovne trgovinske organizacije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o STO) je Unija sklenila s Sklepom Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994⁴, veljati pa je začel 1. januarja 1995.
- (2) V skladu s členoma IV:1 in IX:1 Sporazuma o STO se lahko na ministrski konferenci Svetovne trgovinske organizacije (STO) sprejemajo sklepi s soglasjem.
- (3) Na 13. ministrski konferenci STO, ki bo potekala od 26. do 29. februarja 2024, se lahko sprejmejo sklepi v zvezi z reformo reševanja sporov, subvencijami za ribištvo, prehransko varnostjo, izboljšanjem preglednosti v kmetijstvu, javnim skladiščenjem zaradi prehranske varnosti, domačo podporo v kmetijstvu, omejitvami izvoza v kmetijstvu, izvozno konkurenco v kmetijstvu, dostopom do trga v kmetijstvu, posebnim zaščitnim mehanizmom v kmetijstvu, bombažem, opustitvijo obveznosti iz sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, posebno in diferencirano obravnavo ter predlogom izstopa iz kategorije najmanj razvitih držav – Priloga 2.
- (4) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa na ministrski konferenci STO, saj so sklepi za Unijo zavezujoči.
- (5) Razprave o reformi reševanja sporov so potekale v skladu z zavezo članic na 12. ministrski konferenci, in sicer, „da bodo opravile razprave, da bi se v celoti vzpostavil dobro delujoč sistem za reševanje sporov, ki bi bil dostopen vsem članicam do leta 2024“ (WT/MIN(22)/W/16). Te razprave potekajo in Unija si prizadeva za smiselno reformo sistema za reševanje sporov, da bi obravnavala interese članic, hkrati pa ohranila njegove temeljne značilnosti, ki podpirajo multilateralni trgovinski sistem, ki temelji na pravilih. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- (6) STO si prizadeva za sklenitev večstranskega sporazuma o dodatnih določbah, s katerim bi dosegli celovit sporazum o subvencijah za ribištvo v skladu s ciljem ZN glede trajnostnega razvoja 14.6, o katerem so se voditelji držav dogovorili leta 2015. Z ministrskim sklepom STO z dne 17. junija 2022 (WT/MIN(22)/33) je bil sprejet Sporazum o subvencijah za ribištvo, hkrati pa je ta sklep pozval k sklenitvi celovitega

⁴ UL L 336, 23.12.1994, str. 1.

sporazuma o subvencijah za ribištvo. Pogajanja o dodatnih določbah že potekajo, EU pa bi morala podpreti dogovorjeni izid.

- (7) Ukrepi STO so potrebni v odziv na trenutne izzive na področju prehranske varnosti, ki jih še poslabšujejo posledice neizzvane in neupravičene agresije Rusije v Ukrajini, v kontekstu svetovnih okoljskih izzivov, podnebnih sprememb in s tem povezanih naravnih nesreč, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja. Prehranska varnost naj bi bila pomemben element izidov, doseženih na 13. ministrski konferenci. Poleg tega so ministri na 12. ministrski konferenci potrdili izjavo o nujnem odzivu na neustrezno prehransko varnost (WT/MIN(22)/28, WT/L/1139), ki vsebuje navodilo za odbor za kmetijstvo, naj pripravi namenski delovni program za preučitev načinov za izboljšanje učinkovitosti in delovanja sklepa o ukrepih glede morebitnih negativnih učinkov programa reform za najmanj razvite države in države v razvoju, ki so neto uvoznice hrane (marakeški sklep). Hkrati je bilo članicam naročeno, naj upoštevajo potrebe najmanj razvitih držav in držav v razvoju, ki so neto uvoznice hrane, da se poveča njihova odpornost pri odzivanju na akutno prehransko nestabilnost, vključno s preučitvijo najboljših možne uporabe prilagodljivosti za okrepitev njihove kmetijske proizvodnje in izboljšanje domače prehranske varnosti v primeru izrednih razmer. Članice so skupaj določile rok konec novembra 2023, do katerega naj bi se zaključil delovni program in pripravila nekatera skupna priporočila. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- (8) Prispevek Unije (RD/AG/110) o boljših orodjih za izmenjavo informacij o politikah na področju kmetijstva je podlaga za sklep na 13. ministrski konferenci. Ta prispevek vključuje konkretne zamisli za izboljšanje preglednosti na področju omejitev izvoza in izvozne konkurence. Izboljšanje preglednosti bi lahko bilo element celovite rešitve težav, s katerimi se danes soočajo trgi hrane in kmetijski trgi, hkrati pa del rešitve za sedanje izzive na področju prehranske varnosti. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid na tem področju.
- (9) Cilj pogajanj o javnem skladiščenju zaradi prehranske varnosti je doseči dogovor o trajni rešitvi, ki izpolnjuje cilj iz ministrskega sklepa z Balija z dne 7. decembra 2013 o javnem skladiščenju zaradi prehranske varnosti (WT/MIN(13)/38-WT/L/913), kot ga razlaga naknadni sklep Generalnega sveta z dne 27. novembra 2014 (WT/L/939). Ta cilj je bil ponovno izpostavljen v ministrskem sklepu iz Nairobijskega dne 19. decembra 2015 (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- (10) Pogajanja o domači podpori, ki izkrivlja trgovino, so vključena v člen 20 Sporazuma o STO o kmetijstvu in so del mandata razvojne agende iz Dohe, kot je navedeno v ministrski izjavi iz Dohe z dne 14. novembra 2001 (WT/MIN(01)/DEC/1). Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid na tem področju.
- (11) Pogajanja o omejitvah izvoza v kmetijstvu so pokazala, da velik del članic STO podpira večjo preglednost in predvidljivost prepovedi in omejitev izvoza ter izboljšanje ustreznih pravil. Glede na pomen tega vprašanja bi morala Unija še naprej podpirati predloge ministrskega sklepa o tej zadevi, ki bi lahko bili pomemben element izidov, doseženih na področju prehranske varnosti na 13. ministrski konferenci. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- (12) Prizadevati si je treba za izboljšanje preglednosti in pravil na področju izvozne konkurence. Obstaja nekaj možnosti za napredek pri izboljšanju preglednosti na 13. ministrski konferenci. Unija je dejansko vključila več zamisli glede tega v svoj

prispevek (RD/AG/110) o boljših orodjih za izmenjavo informacij o politikah na področju kmetijstva. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.

- (13) Razprave o pogajanjih o celovitem dostopu do trga v kmetijstvu so potrdile, da so za kakršno koli nadaljevanje resnejših pogajanj o znižanju carin v STO v bližnji prihodnosti le majhne realne možnosti. Vendar je dostop do trga še vedno del ravnotežja v odnosu do drugih področij, zlasti do domače podpore. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- (14) Razprave o posebnem zaščitnem mehanizmu v kmetijstvu so se nadaljevale v skladu s predloženimi predlogi in ministrskim sklepom iz Nairobija (WT/MIN(15)/43-WT/L/978). V interesu Unije je, da zagotovi, da se o posebnem zaščitnem mehanizmu ne pogaja kot o samostojnem elementu, temveč v okviru širših pogajanj o dostopu do trga. Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid.
- (15) Razprave o bombažu so se nadaljevale v okviru, določenem v odstavkih 5, 6 in 7 ministrskega sklepa z Balija o bombažu (WT/MIN(13)/41-WT/L/916) in odstavku 14 ministrskega sklepa iz Nairobija o bombažu (WT/MIN(15)/46-WT/L/981). Unija bi morala podpreti dogovorjeni izid na tem področju.
- (16) Pogajanja so del tekočih razprav v STO o tem, kako lahko trgovinski sistem izboljša svetovni dostop do cepiv in terapevtikov proti COVID-19 ter diagnostike v zvezi s tem. Na 12. ministrski konferenci je bil sprejet ministrski sklep o možnosti, da upravičene članice STO svoje proizvajalce pooblastijo za proizvodnjo cepiv proti COVID-19 brez soglasja lastnikov patentov. Obseg izdelkov iz sklepa o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine zajema cepiva proti COVID-19 ter sestavine in postopke, potrebne za njihovo proizvodnjo. V času sprejetja sklepa o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine med članicami STO ni bilo soglasja, da bi se v sklep zajeli tudi diagnostika v zvezi s COVID-19 in terapevtiki proti COVID-19. V sklepu o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine je kot kompromisna rešitev določeno, da se bodo članice najpozneje v šestih mesecih od datuma sklepa o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine odločile o njegovi razširitvi na proizvodnjo in dobavo diagnostike v zvezi s COVID-19 in terapevtikov proti COVID-19. Kljub razpravam, ki so potekale med julijem in decembrom 2022, med članicami STO ni bilo doseženo soglasje. V Generalnem svetu STO je bil decembra 2022 dosežen dogovor, da se bo razprava nadaljevala, vendar brez odločitve o roku za zaključek pogajanj. Pričakuje se, da bo odločitev o razširitvi področja uporabe sklepa o sporazumu o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine na diagnostiko v zvezi s COVID-19 in terapevtike proti COVID-19 sprejeta na 13. ministrski konferenci. Glede na pomen tega vprašanja bi se morala EU pridružiti morebitnemu soglasju v STO o sprejetju predvidenega akta na 13. ministrski konferenci. Hkrati bi bilo treba v izidu razprav med članicami STO najti pravo ravnovesje med obravnavanjem izrednih razmer v javnem zdravju, ki jih je povzročila pandemija COVID-19, in ohranjanjem spodbud za inovacije na področju zdravja.
- (17) Pogajanja o določbah o posebni in diferencirani obravnavi, tudi v kontekstu razprav o nekaterih predlogih skupine G-90 (afriška, karibska in pacifiška skupina držav) o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih in tehničnih ovirah v trgovini ter predlogih afriške skupine v zvezi s političnim prostorom na področjih, kot so subvencije, naložbeni ukrepi v zvezi s trgovino in prenos tehnologije v okviru trgovinskih vidikov pravic intelektualne lastnine, lahko privedejo do izida na ministrski ravni na 13. ministrski konferenci, na primer s pojasnitvijo obstoječih določb ali odobritvijo dodatne posebne

in diferencirane obravnave za najmanj razvite države in nekatere države v razvoju. Glede na različna stališča v pogajanjih EU meni, da je možen izid, da te teme postanejo del delovnega programa za obdobje po 13. ministrski konferenci ali drugih izidov, ki ne bi pomenili spremembe sporazumov STO.

- (18) Trenutno potekajo pogajanja o predlogih skupine najmanj razvitih držav, navedenih v Prilogi 2, o naslednjih podpornih ukrepih za lažji prehod članic STO, ki izstopijo iz kategorije najmanj razvitih držav: i) za ustrezno časovno obdobje podaljšati določbe o posebni in diferencirani obravnavi v več opredeljenih sporazumih in sklepih STO; ii) te določene sporazume in sklepe izvzeti iz ukrepov v okviru mehanizma STO za reševanje sporov za ustrezno časovno obdobje ter iii) za ustrezno časovno obdobje zagotoviti stalen dostop do vseh programov in instrumentov za tehnično pomoč in gradnjo zmogljivosti, specifičnih za najmanj razvite države, ki so na voljo v okviru sistema STO. Če bi bil potreben izid na ministrski ravni, bi morala EU podpreti dogovorjeni izid. S takim izidom bi se nekatere določbe, ki se uporabljajo za najmanj razvite države, lahko razširile na države, ki so nedavno izstopile iz te kategorije, za strogo omejeno časovno obdobje –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 13. ministrski konferenci STO, je:

pridružiti se soglasju, doseženemu med članicami STO, glede sprejemanja sklepov v zvezi z reformo reševanja sporov, subvencijami za ribištvo, prehransko varnostjo, izboljšanjem preglednosti v kmetijstvu, javnim skladiščenjem zaradi prehranske varnosti, domačo podporo v kmetijstvu, omejitvami izvoza v kmetijstvu, izvozno konkurenco v kmetijstvu, dostopom do trga v kmetijstvu, posebnim zaščitnim mehanizmom v kmetijstvu, bombažem, opustitvijo obveznosti iz sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, posebno in diferencirano obravnavo ter predlogom izstopa iz kategorije najmanj razvitih držav – „podporni ukrepi“ v več opredeljenih sporazumih in sklepih STO („Priloga 2“).

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*